

PSICOLOGIA DEL CICLE VITAL : DE L'ADOLESCÈNCIA A LA TERCERA EDAT

21137

Unitat de Psicologia Evolutiva i de l'Educació

Departament de Psicologia de l'Educació

Professors teoria: Isabel Crespo

Professors pràctiques: Mercè Pérez, Isabel Crespo

OBJECTIUS

Aquesta assignatura és la continuació de Psicologia Evolutiva, Processos Fonamentals i de Desenvolupament de Processos Socio-Afectius. Si en aquestes va estudiar-se el desenvolupament de la cognició, la comunicació, l'affectivitat i la interacció social durant la infància, ara es tractaran aquelles etapes del cicle vital encara no estudiades: l'adolescència, la edat adulta i la vellesa.

TEMARI

Tema 1. El desenvolupament al llarg del cicle vital: Canvi, crisi, transició

- a) L'estudi del cicle vital i la revisió del concepte de desenvolupament. Implicacions metodològiques.

Concepte de desenvolupament: cicle vital

Influències normatives i no-normatives.

L'efecte dels successos estressants en la trajectòria vital

Perspectiva psicosocial: tasques de desenvolupament

Aspectes del desenvolupament: emocions i afecte, coneixement, cultura i societat.

- b) Especificitats en l'estudi del cicle vital.

La generació com a variable diferent de l'edat

Dissenys d'anàlisi del desenvolupament: longitudinals, transversals, seqüencials

Tema 2. Adolescència

- a) L'adolescència en la història i les cultures.

Concepte d'adolescència

Concepcions socials de l'adolescència

Antropologia de l'adolescència

- b) La pubertat. Sexualitat.

Context cultural i històric: acceleració secular

Canvis físics: quins, reorganització de la imatge corporal

Pubertat precoç i tardana.

Activitat sexual: definició, diferències individuals

- c) Els canvis intel·lectuals.

- Diferències qualitatives amb l'infant i l'adult
- Un model explicatiu: L'etapa de les operacions formals de Piaget
- Crítiques al model: el paper de les característiques individuals, de l'experiència, dels continguts de la tasca i de la cultura. Alternatives al model
- d) Els canvis en les relacions socials. Família i amistats.
 - Contextualització cultural del concepte d'autonomia.
 - Família: autonomia i conflicte generacional
 - Amistats. Evolució i funcions. Relacions afectives.
 - El microsistema social del grup d'amics
- e) Crisi d'identitat i definició de la identitat.
 - Aspectes evolutius propis de l'adolescència que afecten a la identitat.
 - Actituds, valors i conducta
 - Crisi o exploració?
 - Contextualització cultural del desenvolupament de la identitat
 - La identitat com a narrativa.

Tema 3. Edat adulta i vellesa

- a) Etapes de la vida adulta.
 - Períodes en la maduresa: estadis i crisis
 - Perspectiva psicosocial: Tasques del desenvolupament
- b) Canvis en la intel·ligència.
 - Capacitats intel·lectuals en funció del tipus de tasca evolutiva a cada edat.
 - Models d'evolució de la intel·ligència: piagetians, processament de la informació i psicomètrics.
- c) Organització i evolució de la vida familiar.
 - El cicle vital de la família. Transicions ecològiques. Tasques de desenvolupament.
 - Diversitat d'estructures familiars i formes de vida.
- d) Vida social a l'etapa adulta i la vellesa.
 - Relacions interpersonals i xarxes de recolzament.
 - Treball i jubilació
 - Diferències de gènere.

PRÀCTIQUES

Les pràctiques s'organitzaran a partir de entrevistes fetes pels estudiants a individus de diverses generacions. S'estudiaran diverses metodologies d'anàlisi.

BIBLIOGRAFIA

- Carretero, Marchesi & Palacios (1984): *Psicología Evolutiva, 3: Adolescencia, Adulterz y Senectud*. Madrid: Alianza.
- Coleman, JC. *Psicología de la adolescencia*. Madrid: Morata.
- Fericglia, JM. (1992): *Envejecer. Una antropología de la ancianidad*. Barcelona: Anthropos.

Hopkins,R. *Adolescencia. Años de transición*. Madrid: Pirámide.

Lutte,G. *Liberar la adolescencia*. Barcelona: Herder.

Vega,JL Y Bueno,B (1995): *Desarrollo adulto y envejecimiento*. Madrid. Síntesis.

AVALUACIÓ

Examen final de l'assignatura i treball de pràctiques, al 50% de la nota final. A l'inici de curs s'especificarà la modalitat d'examen i les característiques dels treballs de pràctiques.

Biblioteca d'Humanitats